

СТАНОВИЩЕ

От: Мария Стефанова Нейкова, гост-професор, д-р
ФЖМК, Софийски университет „Св. Климент Охридски“
Професионално направление 3.5. Обществени комуникации и
информационни науки

Относно: дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен „доктор“ по професионалното направление 3.5. Обществени комуникации и информационни науки (Журналистика – Международна журналистика) във ФЖМК на СУ „Св. Климент Охридски“

Автор на дисертационния труд: Мая Фадеева Колева
ФЖМК на СУ „Св.Климент Охридски“

Тема на дисертационния труд:

Анализ на мрежи на влияние: личностите в медийното отразяване на глобални проблеми (2013 и 2017 г.)

Основание за представяне на становището: участие в състава на научното жури по защита на дисертационния труд съгласно Заповед №38-687/10.12.2018 г. на Ректора на СУ „Св.Кл.Охридски“.

1. Обща характеристика на представения дисертационен труд

Дисертационният труд е с обем 215 стандартни страници (без приложенията), като е структуриран в увод, три глави, заключение и библиография. Приложенията към труда са значителни като обем и имат съществена роля за разбирането му.

Структурата на труда следва логически от изложението на глобалните проблеми в контекста на процеса глобализация, през търсенето на универсална таксономия за тях до представянето им като императив за сътрудничество. След това докторантът пристъпва към

отговора на въпроса кой може да ги реши. Изграждайки мрежата от субекти и актьори: държави, международни организации, транснационални корпорации, неправителствени организации и международни социални движения, и разглеждайки ролята на всеки от тях, Мая Колева стига до сърцевината – до изясняването на това каква е ролята на личностите в справянето с глобалните проблеми.

Централната част на дисертацията е в третата глава – емпиричното изследване, с чиято помощ се изяснява кои личности и по какви причини и начини оформят медийното говорене за глобалните проблеми. Емпиричното изследване се основава на извадка от 2299 текста, въз основа на които е направен анализ на мрежите на влияние.

Темата на дисертационния труд е много актуална. Бих открила един аспект, проявил се към края на разработването на дисертацията – атаките от много посоки срещу установения след края на Втората световна война световен ред.

Актуалността на темата и на дисертацията като цяло е и в медийното ѝ измерение. Това е първи опит в българското научно пространство да се приложи анализ на съдържанието, основан на мрежи от влиятелни личности.

Научните цели, които са заложили в труда, обхващат анализа на понятието „глобален проблем“, дефинирането на ролята на отделните физически личности в международните отношения, изпробването в академично изследване на метода анализ на мрежи на влияние, основани на медийни текстове. Така се цели да бъдат изучени мрежите, които се формират от отделните физически личности в медийното отразяване на глобални проблеми.

Основните научни задачи са две: да се изследва дали общовалидната дефиниция и таксономията на глобалните проблеми съвпадат с медийната картина на света, и да се измери представителността на различни групи личности и влиянието на отделни физически лица върху медийното отразяване на същите теми.

Обектът на труда е ясно формулиран – това са глобалните проблеми и физическите личности като актьори в международните отношения и процесите на сътрудничество с цел справянето с глобални проблеми.

Предметът на изследването е цялостната мрежа, формираща се чрез медийния разговор по основни глобални проблеми пред човечеството: мрежата на взаимосвързаност между отделните влиятелни личности, които се включват или са включени в медийното отразяване на тези въпроси, от една страна, и самите глобални проблеми или медиите, които ги обсъждат, от друга. В този смисъл като обекти на изследването можем да разглеждаме както глобалните проблеми като медийна тема, така и влиятелните личности, които присъстват в този контекст, но също и медийно-опосредстваните връзки между тях.

Трудът има две основни, свързани помежду си тези. По отношение на формата, тезата е, че анализът на мрежи от влиятелни личности разкрива ново поле в медийния контент анализ, като позволява разглеждане на взаимосвързаности и измерване на влияние в рамките на медийното отразяване. По отношение на съдържанието водещата теза е, че за мрежата, формираща се от влиятелните личности, присъстващи в медийното отразяване на глобални проблеми, е характерно едно относително стегнато ядро от централни личности и значителна периферия. В периферията ограничено попадат личности, различни от политически актьори като държавни глави, представители на

правителства, Европейския съюз, международни организации или опозиционни политици на национално ниво.

Мая Колева показва много добро познаване на проблематиката, която изследва в дисертационния си труд. Библиографията включва над 90 академични източника на кирилица и латиница, 22 институционални източника и документи, както и още 22 медийни източника.

2. Оценка на получените научни и научно-приложни резултати

Научни резултати се съдържат и в теоретичната (първа и втора глава), и в емпиричната част (трета глава) на дисертационния труд. В теоретичната част бих отбелязала въвеждането на понятието мрежа и вниманието към възникването и приложенията на анализа на мрежи както като нов метод в социалните науки, така и в математиката. Също така бих добавила и обяснението на възможността влиянието на личности да бъде измерено чрез математическия инструментариум на анализа на мрежи.

Ценен научен резултат е емпиричното изследване, включително визуализирането и анализът му, на мрежите от влиятелни личности по петте идентифицирани глобални проблема: промяна в климата, околна среда и ресурси, тероризъм, здраве, бежанци.

Смятам, че в дисертационния труд Мая Колева е изпълнила поставените научни задачи и е постигнала зададените цели.

3. Оценка на научните и научно-приложни приноси

Научните приноси, посочени от докторанта, са адекватни, отразяват реално постигнатото в дисертационния труд. Бих искала да акцентирам върху типологизирането на твърди ядра от влиятелни личности. Също така бих искала да акцентирам и върху оригиналния подход към комплексната, двуфокусна тема.

Смятам, че има основание да бъдат приети формулираните от Мая Колева научни приноси.

4. Оценка на публикациите по дисертацията

Научните публикации по темата на дисертацията, които са значителен брой, съответстват на изискванията и отразяват двете страни на темата на дисертацията.

5. Оценка на автореферата

Авторефератът отразява съдържанието на дисертационния труд коректно и обективно, като дава цялостна представа за всичките му страни и аспекти.

8. Заключение

Позволявам си в качеството си на научен ръководител на Мая Колева да изкажа своето задоволство от съвместната ни работа.

Въз основа на цялостните ми впечатления от докторанта, но най-вече от качествата на научния продукт категорично съм ЗА присъждането на образователната и научна степен „доктор” по професионално направление 3.5. Обществени комуникации и информационни науки на Мая Фадеева Колева.

13.02.2019 г.
София

Подпис: .....